

• יולי 2022 •

תעסוקה, הכשרה ולימודים

עארה-ערערה

ד"ר נסרין חדאד חאג' יחיא ואביבית חי

מחקר ייעוץ • אינצ'ט ואסתארה • Research & Consulting

לשוויין ושותפות עד למסאואה والشراكة ج.م.
Sikkuy-Aufoq For a Shared and Equal Society R.A.

Funded by the
European Union

פרק איכותני

פרק כמותי

הקדמה

הקדמה

בניית פרופיל להון האנושי בעארה-ערערה

באמצעות איגום וניתוח נתוני למ"ס ומקורות נוספים נבנה פרופיל הון אנושי ליישוב, שיאפשר הסתכלות מושכלת על המצב הנוכחי בכל הנוגע להון האנושי - מספר ואחוז מובטלים ומועסקים, איכות תעסוקה, רמות השתכרות, ענפים תעסוקתיים, רמות השכלה לפי קבוצות גיל

רכיב ראשון

סקר כמותי נערך באפריל-מאי 2022

הכלי: שאלון שכלל יותר מ-30 שאלות, ונבנה יחד עם ארגון סיכוי-אופוק ועם הרשות המקומית עארה-ערערה. הסקר בדק מגוון נושאים:

- מצב ההשכלה והתעסוקה של תושבי היישוב - שנות לימוד, האם מועסקים או מובטלים, האם מועסקים במקצוע שלמדו, האם מחפשים עבודה ואם כן - כיצד.
- הכשרות מקצועיות - אילו הכשרות עברו התושבים ואילו הכשרות מעניין אותם לעבור.
- רמות השתכרות - משרות מלאות וחלקיות, רמת שכר ביחס לממוצע בחברה הערבית.
- נגישות - בעלות על רכב, שימוש בתחבורה ציבורית, עד כמה מוכנים/רוצים/יכולים לצאת מהיישוב לצורך עבודה, להיכן וכן הלאה.

רכיב שני

קבוצות מיקוד נערכו שתי קבוצות מיקוד במהלך מרץ 2022

כל קבוצה כללה 6-8 משתתפים. הגילאים נעו מ-30 ועד +60, והמשתתפים הגיעו ממגוון רקעים מקצועיים: הכוון תעסוקתי, ניהול, עצמאים, חינוך, מגזר שלישי, הנהגה דתית ועוד.

הכלי: שאלון חצי מובנה שכלל שאלות שעסקו בתחומים:

- התנסויות אישיות ומניעים ליציאה לעבודה
- המענים הרצויים משוק העבודה (אופי העבודה, שכר ותגמול כלכלי, תגמול אישי וחברתי)
- החסמים ליציאה לעבודה

פרק כמותי

אשכול
חברתי-כלכלי

3

(מתוך 10)

שיעור בני
ובנות 20-29

17%

(כ-4.5 אלפים)

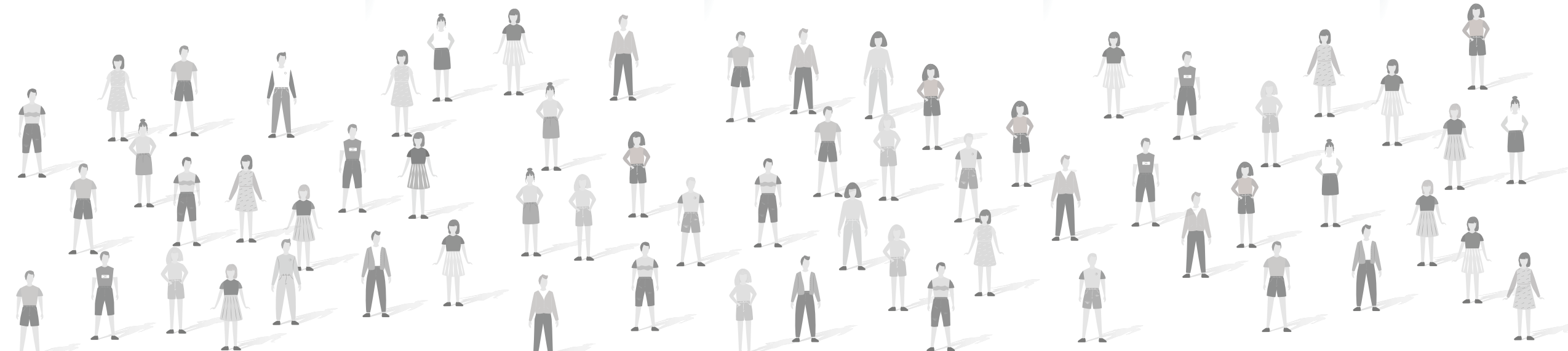
שיעור
עד גיל 17

35%

(כ-9 אלפים)

אוכלוסייה

25,530

Funded by the European Union

מערכת החינוך תש"פ, 2019/20

סה"כ	על יסודי	יסודי	גני ילדים	
5,302	1,865	2,451	986	תלמידים
210	70	99	41	כיתות
12	5	7	--	בתי ספר
	28	27	24	ממוצע ילדים בכיתה

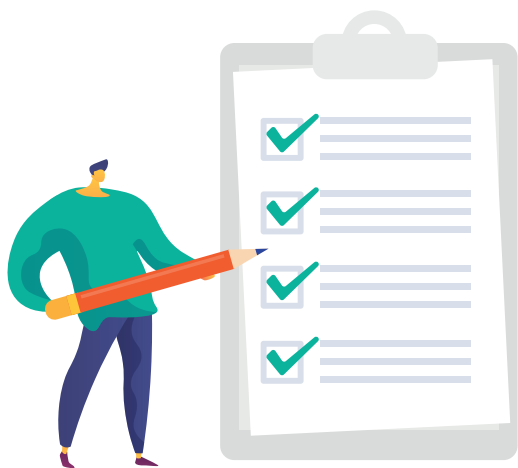
תלמידי י"ב
382

זכאים לבגרות
56%
(214 תלמידים)

זכאים
ל-5 יח'
מתמטיקה
4.3%
(16 תלמידים)

זכאים
ל-5 יח'
אנגלית
9.8%
(37 תלמידים)

זכאים
ל-4 יח'
מתמטיקה
9.2%
(35 תלמידים)

Funded by the European Union

השכלה גבוהה תש"פ, 2020/21

אחוז סטודנטים
מתוך בני 20-25
13.1%

אחוז המשתלבים
בהשכלה גבוהה
תוך 8 שנים מסיום י"ב
25.5%

אחוז בעלי התארים
(מישראל) מתוך בני 35-55
15.4%

מספר השכירים **8,909**

שיעור השכירים שמשתכרים עד שכר מינימום **50%**

שכר ממוצע של שכירים:

כלל האוכלוסייה **₪ 6,843**

נשים **₪ 5,430**

גברים **₪ 7,951**

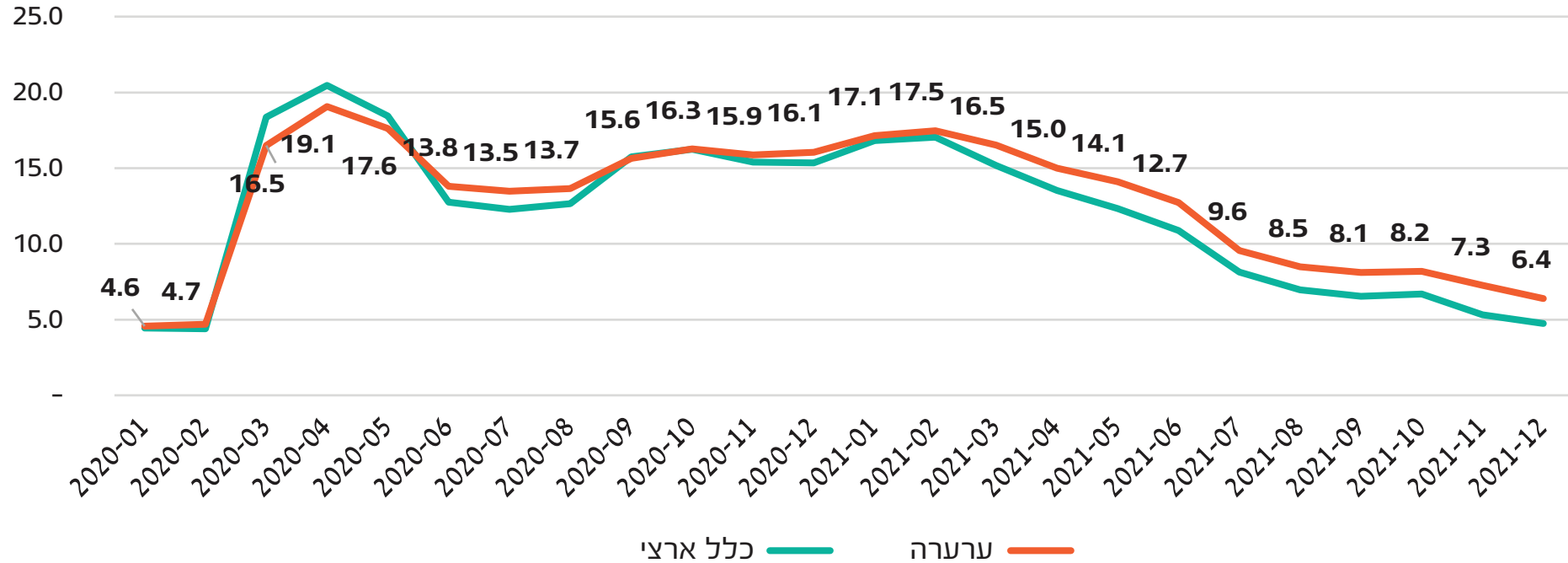
מספר העצמאים **661**

הכנסה חודשית ממוצעת לעצמאי **₪ 8,044**

אחוז העצמאים המשתכרים עד מחצית

השכר הממוצע (11,487 ש"ח) **44%**

- לאורך רוב משבר הקורונה שיעורי האבטלה בערערה היו דומים לשיעור הכלל ארצי.
- אולם ביציאה מהמשבר (אחרי מרץ 2021), שיעורי האבטלה הארציים ירדו בעוד שבערערה הם נותרו גבוהים.

- מקבלי דמי אבטלה:
כללי **1,061** נשים **478** גברים **583**
- גיל ממוצע של מקבלי דמי אבטלה **36**
- ממוצע דמי אבטלה ליום **159 ₪**
- מקבלי הבטחת הכנסה (במשך השנה) **683**
- מקבלי קצבת נכות מעבודה (סוף שנה) **66**
- מקבלי קצבת נכות כללית (סוף שנה) **635**
- מקבלי קצבת סיעוד (סוף שנה) **752**
- מקבלי קצבאות זקנה ושאימים (סוף שנה) **1,312**

מצב משפחתי

50% רווקים
12% מאורסים
36% נשואים
2% אלמנים

גיל

18% מתחת לגיל 20
48% בגילאי 20-29
19% בגילאי 30-45
15% מעל גיל 45

מין

62% נשים
38% גברים

סה"כ

324
 מרואיינים

רישון נהיגה

לרוב המכריע יש רישון נהיגה
(85%)

ילדים

ל-**63%** אין ילדים
 ל-**10%** ילד אחד או שניים
 ל-**20%** שלושה או ארבעה ילדים
 ל-**7%** מעל ארבעה ילדים

רמת השכלה (כלל המדגם, %)

גיל				מין	
46+	30-45	20-29	מתחת ל-20	נשים	גברים
84	63	71.5	81	69	80.5
8	11	6.5	3.5	7.5	6.5
8	26	22	15.5	23.5	13
100%	100%	100%	100%	100%	100%

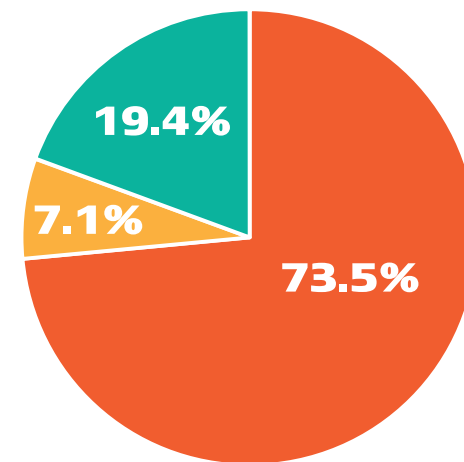
עד סוף תיכון, כולל/
לומד כרגע בתיכון

על תיכוני/ תעודה לא אקדמית

תואר אקדמי

סה"כ

מה רמת ההשכלה שלך? (כלל המדגם, %)

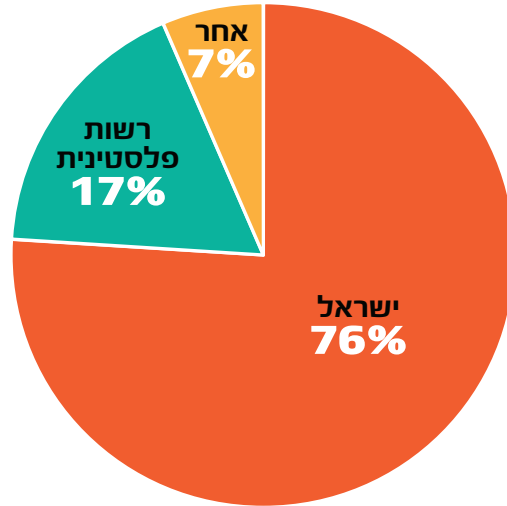

עד סוף תיכון, כולל

השכלה על-תיכונית לא אקדמית

לרוב המוחלט של התושבים השכלה תיכונית ומטה. נשים ובני 30-45 משכילים יותר.

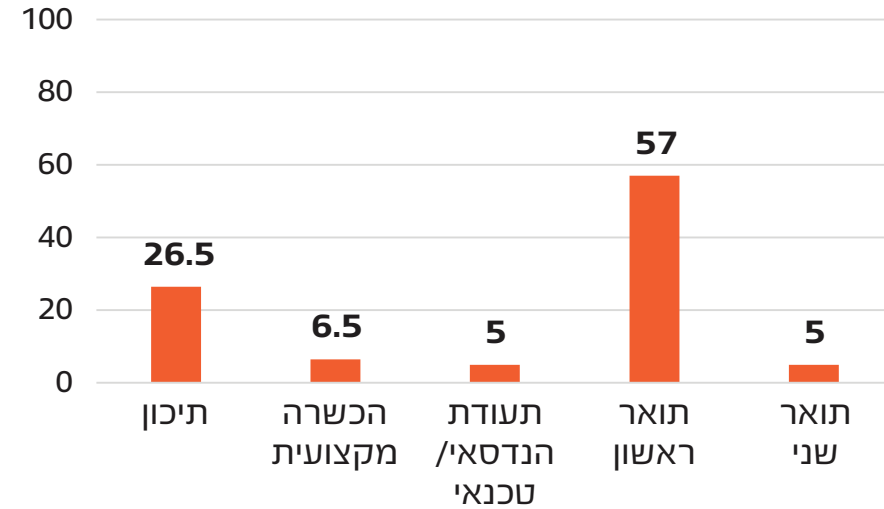
היכן למדו בעלי תואר אקדמי? (אקדמאיים, N=63, %)

רוב מכריע של הלומדים לתואר אקדמי עשו זאת בישראל. לא נמצאו הבדלים מובהקים בפילוח לפי מגדר או תחומי לימוד.

12 מהמרוויינים לומדים/ למדו רפואה. מתוך 15 שלמדו ברש"פ/ מקום אחר, 6 למדו רפואה.

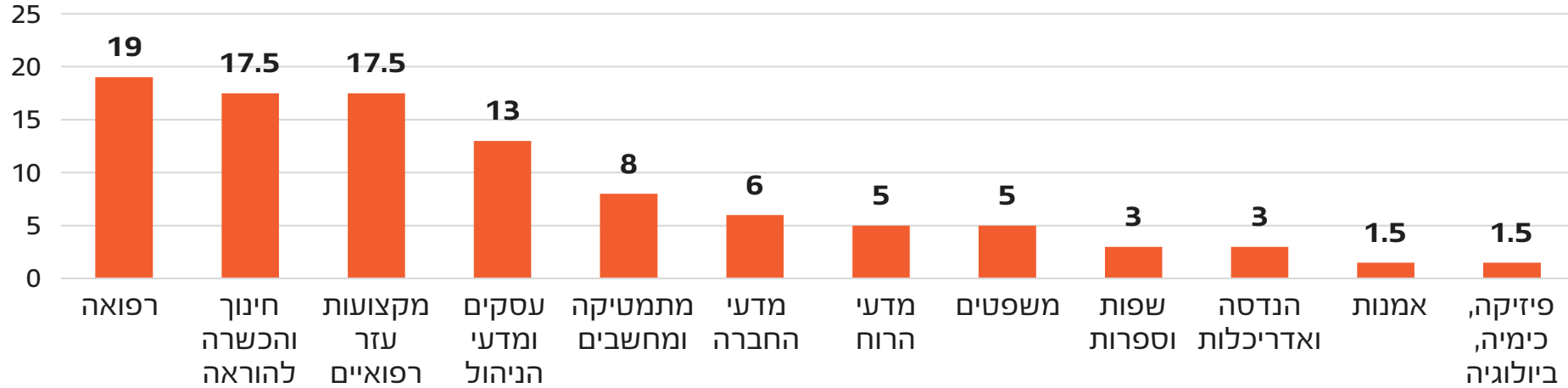
מה את/ה לומד? (מתוך הלומדים כיום, N=105, %)

מבין הלומדים - מעל מחצית לומדים לתואר ראשון.

מהו תחום הלימוד שלך? (לאקדמאים, %)

נשים - שלושת המקומות הראשונים:
 1. מקצועות עזר רפואיים (25%)
 2. חינוך והדרכה (17%)
 2. רפואה (17%)

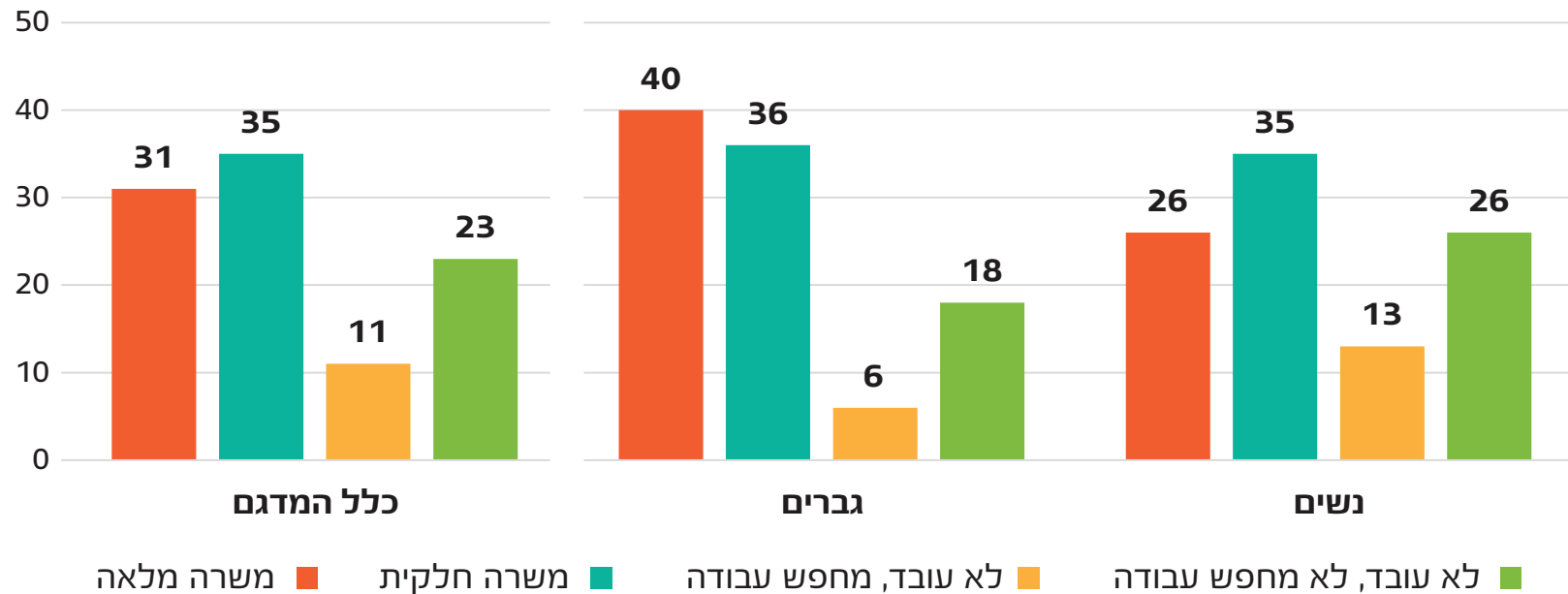
גברים - שלושת המקומות הראשונים:
 1. רפואה (16%)
 1. אדריכלות (16%)
 2. מתמטיקה ומחשבים (14%)

תחומי הרפואה והחינוך נמצאים בראש, עם הבדלים משמעותיים בין המינים. בולט (לרעה) השיעור הנמוך במקצועות הריאליים.

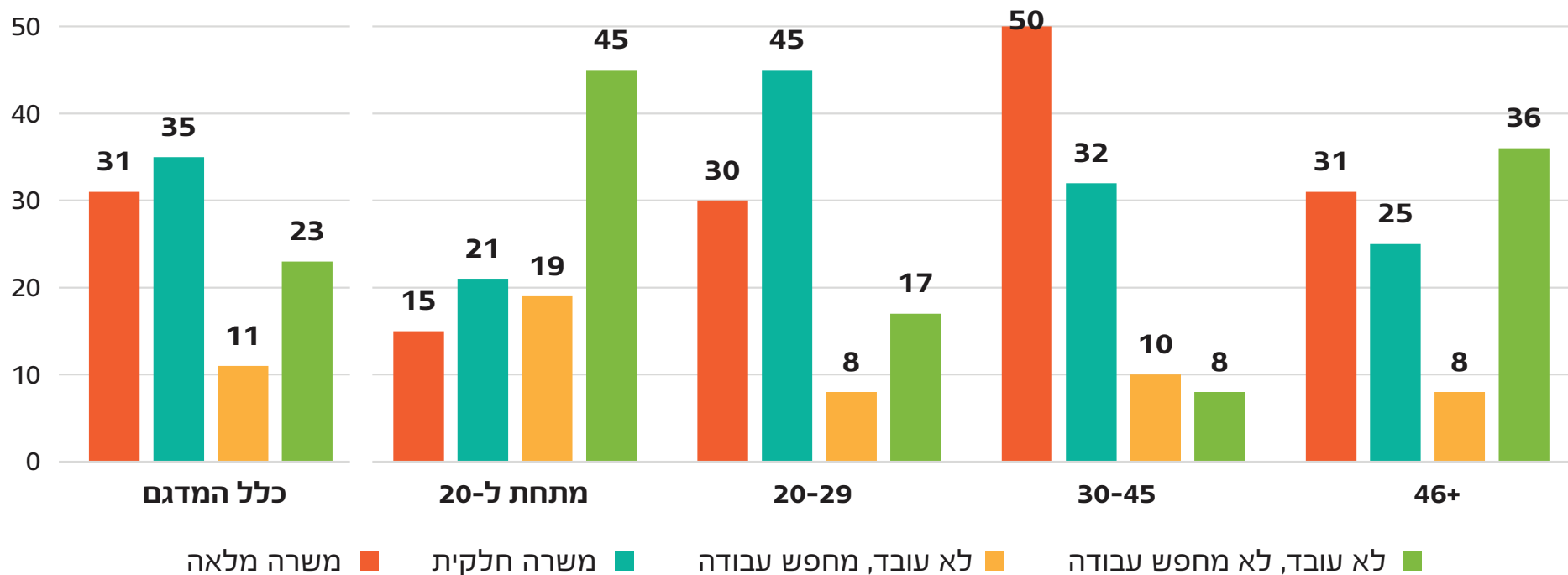

סטאטוס תעסוקתי (על פי מגדר, כלל המדגם, %)

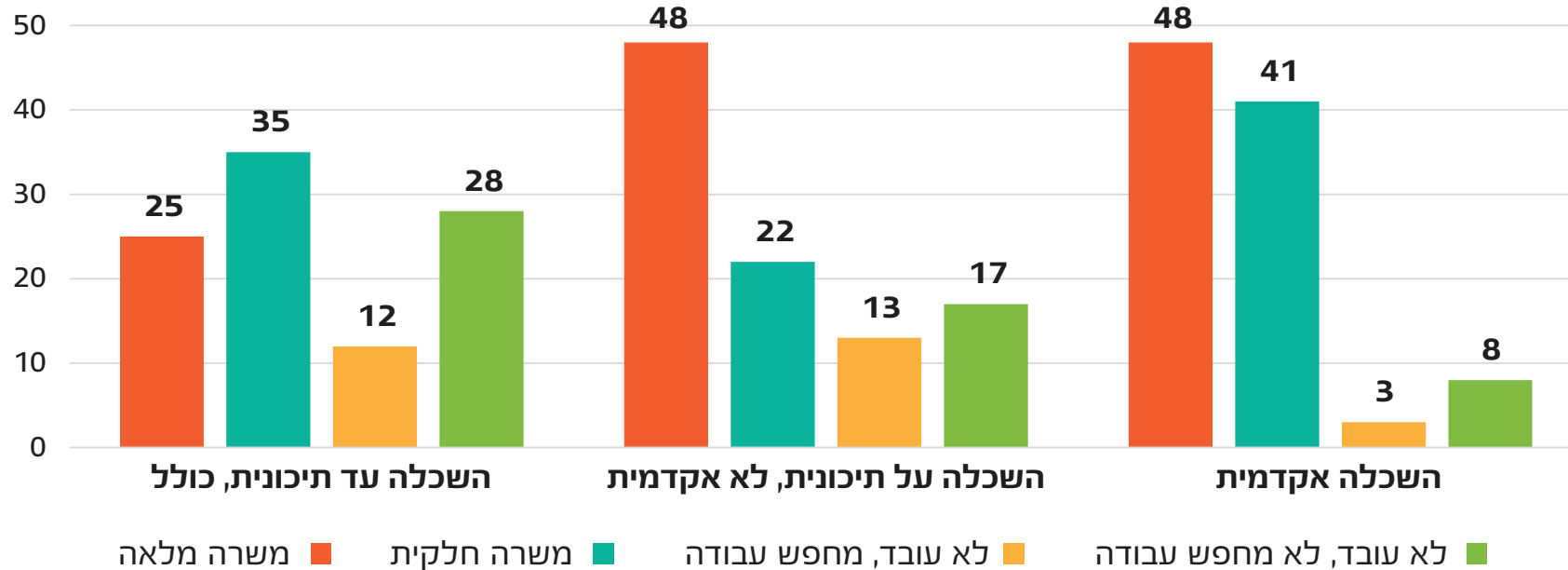
פחות משליש מהמרוואיינים עובדים במשרה מלאה (נשים - רבע). מעל שליש לא עובדים כלל (נשים - 39%).

סטטוס תעסוקתי (על פי גיל, כלל המדגם, %)

כמעט מחצית מהמבוגרים (+46) אינם עובדים, בעוד מחצית מגילאי 30-45 עובדים במשרה מלאה (ועוד שלישי - חלקית).

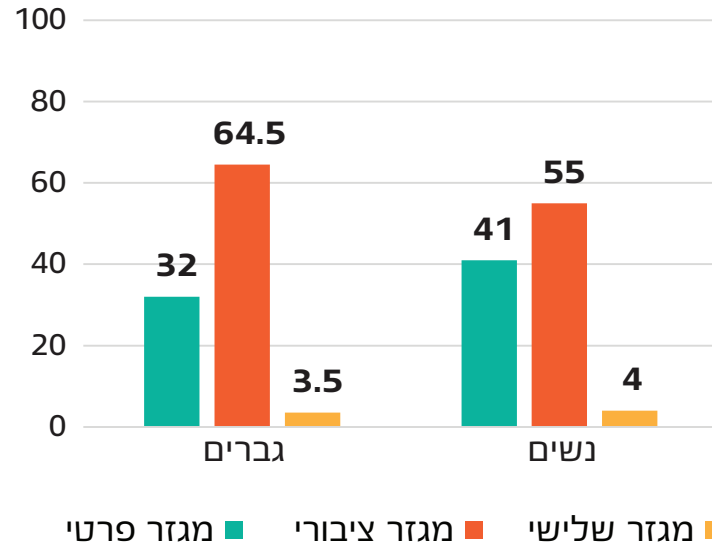
סטטוס תעסוקתי (לפי רמת השכלה, כלל המדגם (%))

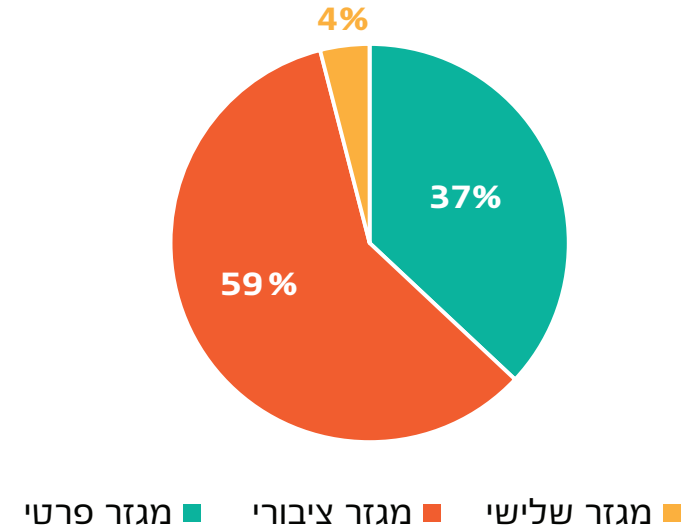
שיעורי התעסוקה של האקדמאיים נושקים ל- 90%. הרבה מעל בעלי השכלה על-תיכונית לא אקדמית (70%) או אלה שהשכלתם נמוכה יותר (60%). בקרב השכלה עד תיכונית, יותר עובדים במשרה חלקית מאשר במשרה מלאה.

באיזה מגזר כלכלי אתה עובד? (אלו שעובדים במשרה מלאה/חלקית, לפי מגדר, %)

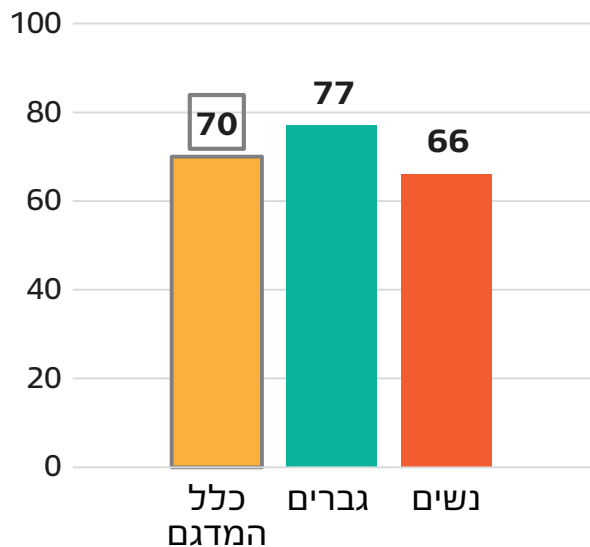

באיזה מגזר כלכלי אתה עובד? (אלו שעובדים במשרה מלאה/חלקית, %)

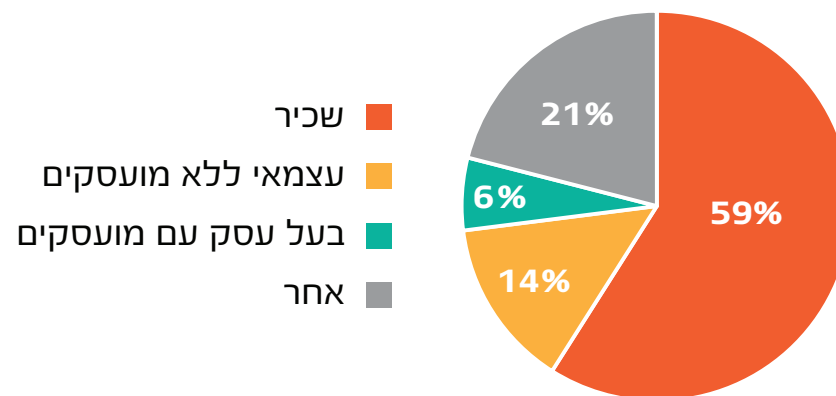

במידה והיית מוצא עבודה שתואמת את ציפיות השכר והכישורים שלך, האם היית מעוניין במשרה מלאה? (למי שעובדים במשרה חלקית, N=114, %)

רוב גדול מהעובדים במשרה חלקית היו רוצים להגדיל את אחוז משרתם.

מהו סוג ההעסקה שלך? (מבין העובדים במשרה מלאה/חלקית, N=215, %)

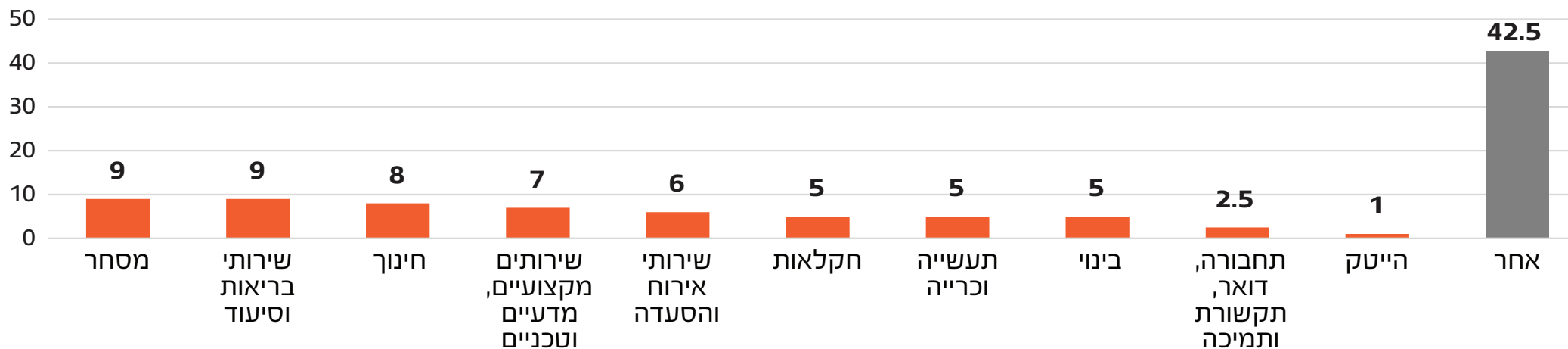

שיעור העצמאיים המעסיקים עובדים בעארה-ערערה נמוך מאוד.

12% מהגברים העובדים ו-1.5% מהנשים העובדות הם עצמאיים המעסיקים עובדים.

מהו תחום העיסוק שלך? (אנשים עובדים, %)

נשים - שלושת התחומים המרכזיים:

1. חינוך (12%)
2. שירותי בריאות וסיעוד (11%)
3. מסחר (9%)

גברים - שלושת התחומים המרכזיים:

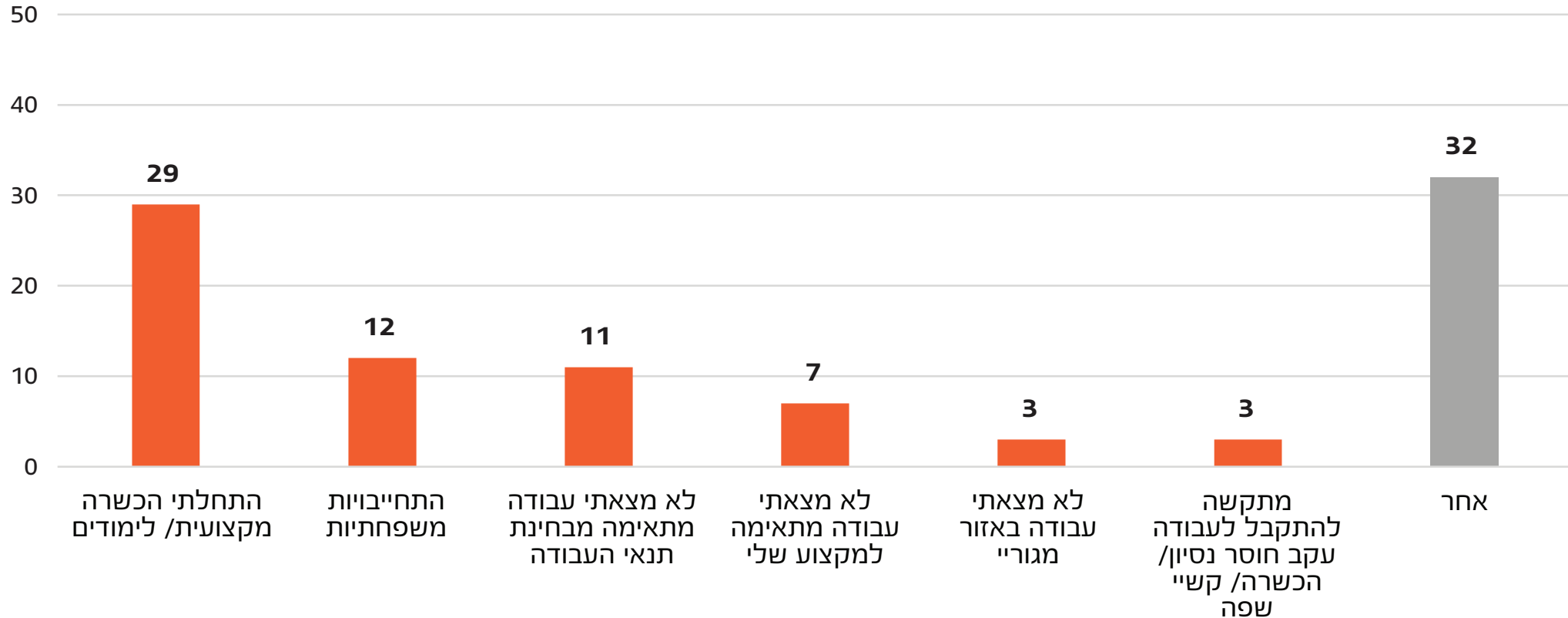
1. בינוי (12%)
2. שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (10%)
3. מסחר (9%)

אחוז גבוה מהמשייבים (42.5%) ציינו בתחום העיסוק "אחר", אולי בשל פערים בהגדרת ענפי התעסוקה השונים.

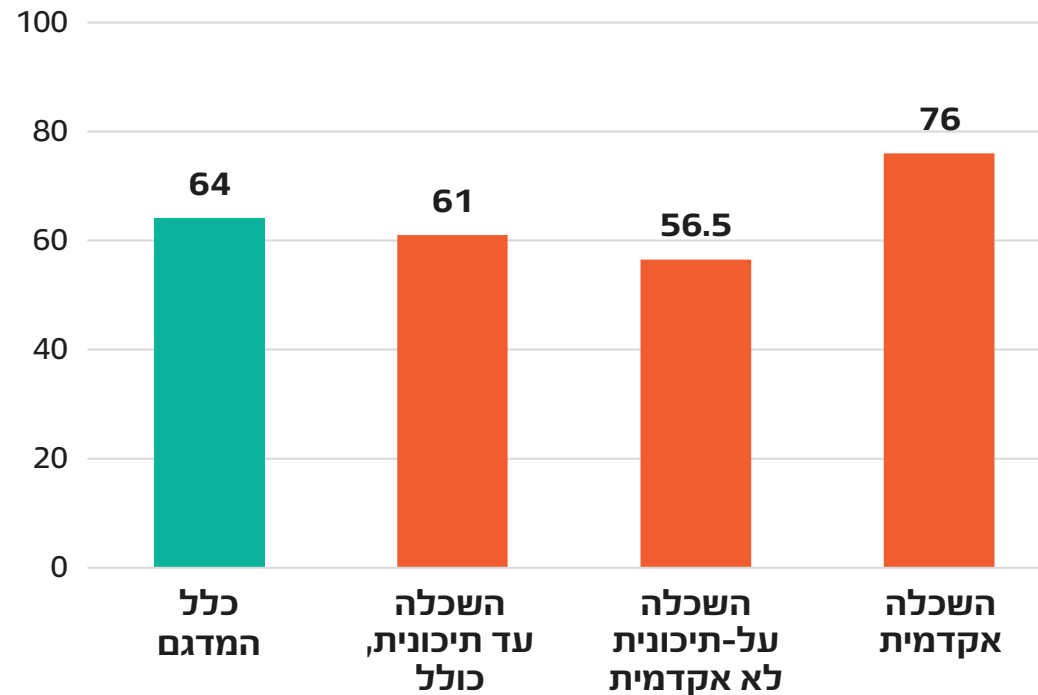

מה הסיבה העיקרית שבגללה הפסקת לחפש עבודה?
(מי שאינם עובדים ולא מחפשים עבודה, N=90, %)

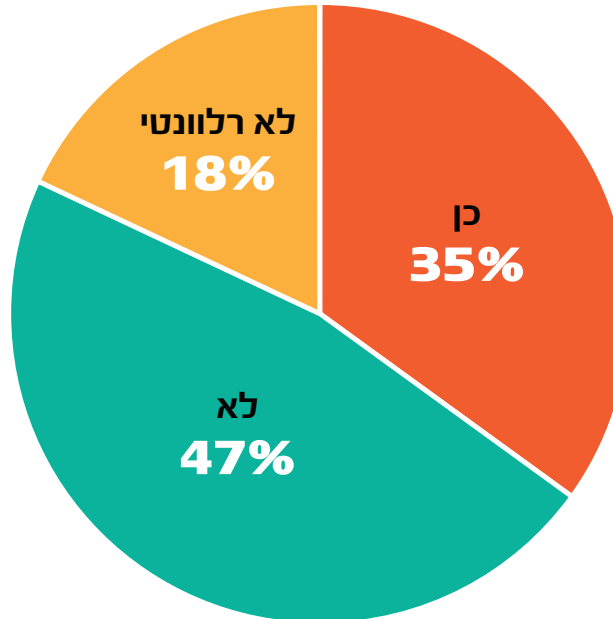
האם יש מקום בביתכם בו אתם יכולים לעבוד/ללמוד בנוחות ובאופן שוטף (המשיבים "כן", N=275, לפי השכלה, %)

מעל מחצית מהמשיבים בכל רמות ההשכלה השיבו כי יש להם מקום נוח לעבודה מביתם. אפילו בקרב בעלי ההשכלה האקדמית, לרבע אין מקום כזה.

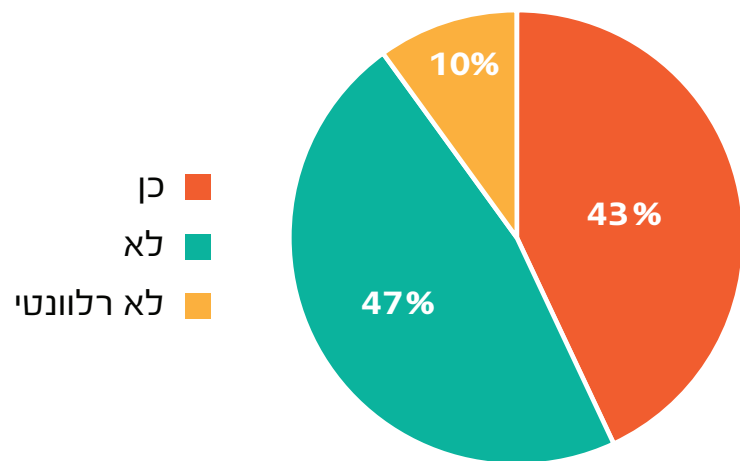
האם את/ה עובד/ת במקצוע אותו למדת?
(אנשים עובדים, N=215, %)

73% מהאקדמאים עובדים במקצוע אותו למדו, לעומת כשליש מכלל המרואינים העובדים.

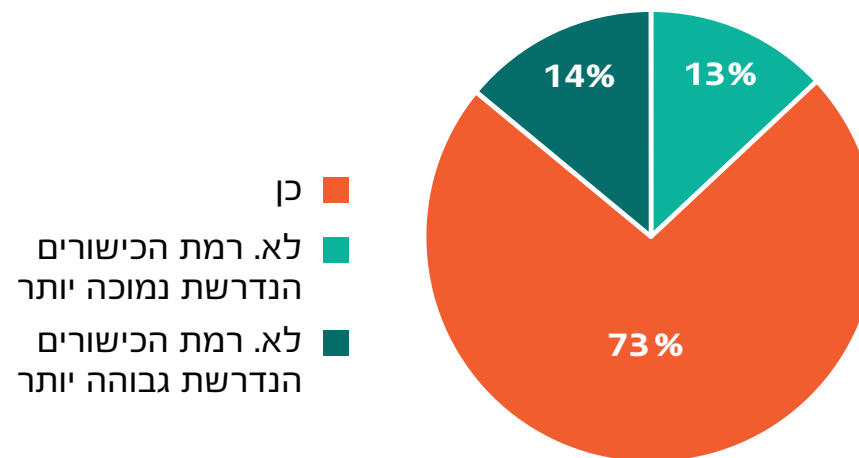

האם כדי להתקדם בעבודה אתה צריך/ה לרכוש כישורים ומיומנויות חדשות? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, %)

**38% ממי שעובדים במשרה חלקית השיבו בחיוב לשאלה זו.
50% ממי שעובדים במשרה מלאה השיבו בחיוב לשאלה זו.**

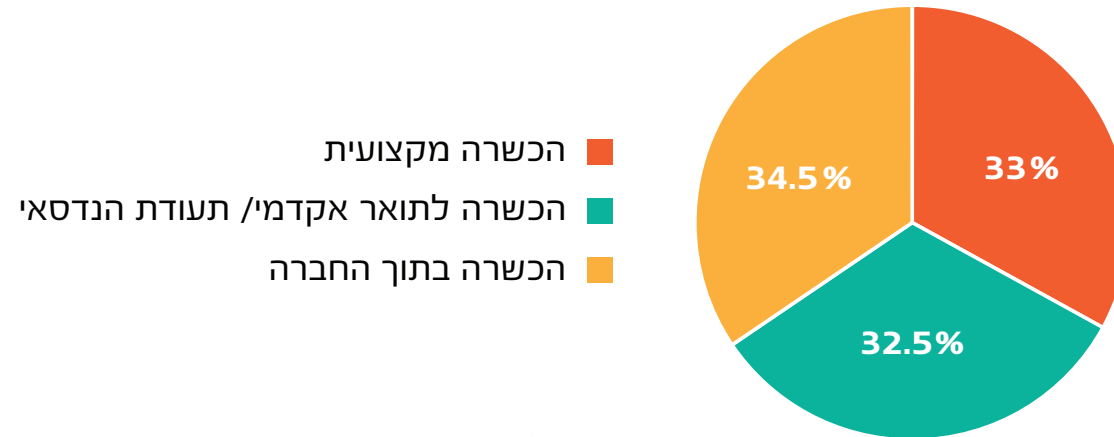
האם רמת הכישורים הנדרשת בעבודתך תואמת את רמתך המקצועית? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, %)

רוב גדול סבור כי רמת הכישורים הנדרשת בעבודתם תואמת לרמתם.

מה סוג ההכשרה שהיית מעוניין/ת לקבל?
(מבין אלו שענו כי מעוניינים ברכישת כישורים ומיומנויות, N=93, %)

■ הכשרה מקצועית
■ הכשרה לתואר אקדמי/ תעודת הנדסאי
■ הכשרה בתוך החברה

נשים:

1. הכשרה לתואר אקדמי/ תעודת הנדסאי (36%)
2. הכשרה בתוך החברה (36%)
3. הכשרה מקצועית (27%)

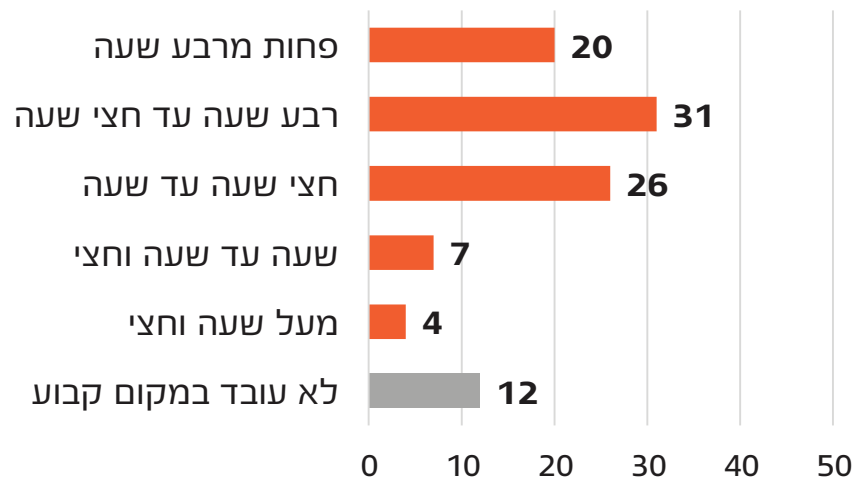
גברים:

1. הכשרה מקצועית (42%)
2. הכשרה בתוך החברה (32%)
3. הכשרה לתואר אקדמי/ תעודת הנדסאי (26%)

ולטובת מה ההכשרה המקצועית? (למעוניינים בהכשרה מקצועית, %)
77% - קידום מקצועי בתחום שלי 23% - הסבה למקצוע אחר

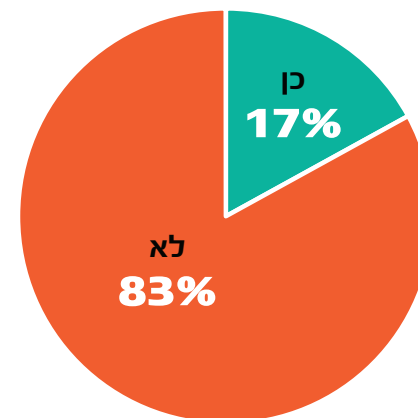

כמה זמן לוקח לך להגיע למקום העבודה? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, %)

למחצית מהעובדים שענו על הסקר לוקח עד חצי שעה להגיע למקום עבודתם.

האם את/ה עובד/ת בעארה-ערערה? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, %)

גברים - 12% עובדים ביישוב.
נשים - 20.5% עובדות ביישוב.

איך את/ה מגיע/ה למקום עבודתך? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, על פי מקום העבודה, %)

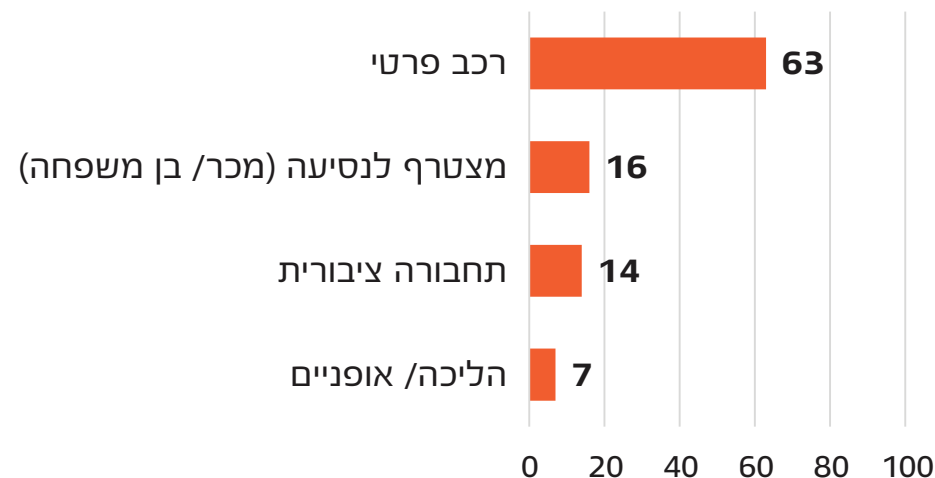
עובדים בעארה-ערערה:

1. הגעה ברכב פרטי: 64%
2. אופניים/ הליכה: 28%
3. מצטרפים לנסיעה: 8%

לא עובדים בעארה-ערערה:

1. הגעה ברכב פרטי: 64%
2. מצטרפים לנסיעה: 18%
3. תחבורה ציבורית: 17%

איך את/ה מגיע/ה למקום עבודתך? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, %)

ההגעה לעבודה ברכב נפוצה גם בקרב מי שעובד בישוב וגם בקרב מי שעובד מחוצה לו. מעל רבע מהעובדים ביישוב מגיעים ברגל/ אופניים.

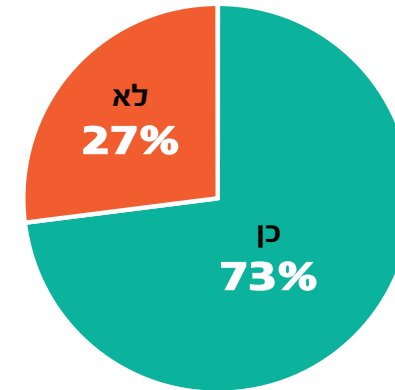
רכב פרטי הינו דרך התחבורה הנפוצה מכולן, באופן משמעותי יותר מתחבורה ציבורית בה משתמש רק 1 מכל 7 עובדים.

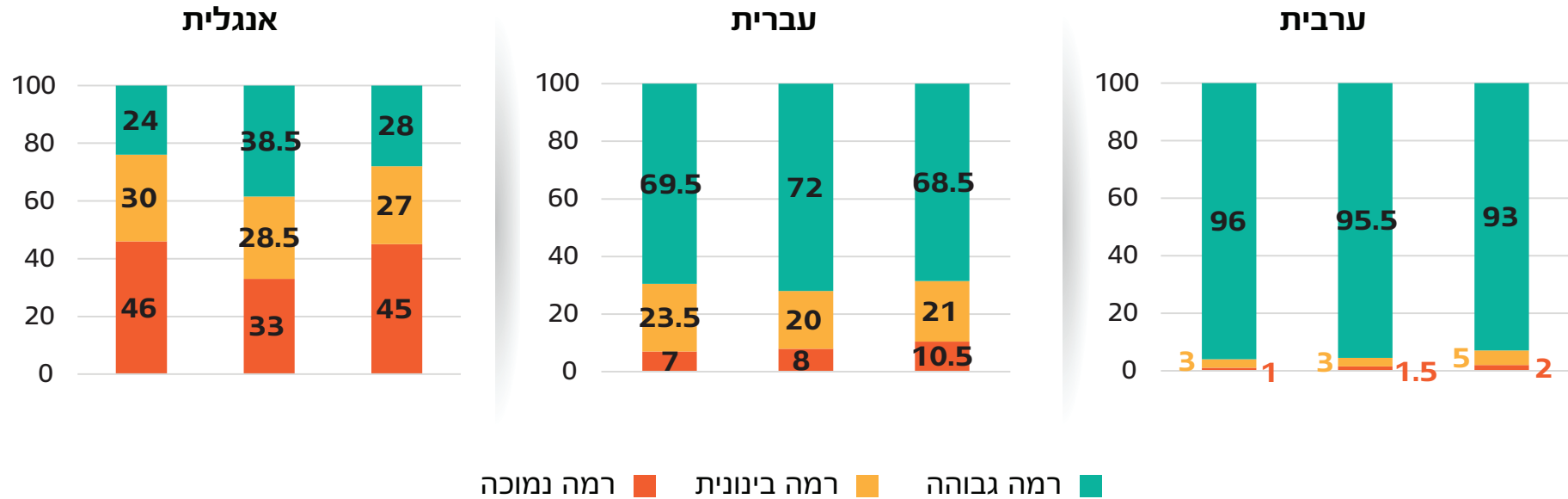
מה היה משפר את הגעתך לעבודה? (למי שאינם מרוצים מזמן ומדרכי ההגעה לעבודה)

- שיפור נתיבי תחבורה
ציבורית ביישוב **43%**
- שיפור נתיבי התחבורה
הבין-יישוביים **40%**
- שירותי תחבורה ציבורית
טובים יותר **17%**

האם את/ה מרוצה מזמן ומאמצעי ההגעה לעבודה? (אלו שעובדים במשרה מלאה/ חלקית, %)

**עבור כל אחת מהשפות הבאות, אנא דרג/י את רמת השליטה שלך בשפה:
הרמה בערבית, עברית ואנגלית, דיווח עצמי (כלל המדגם, %)**

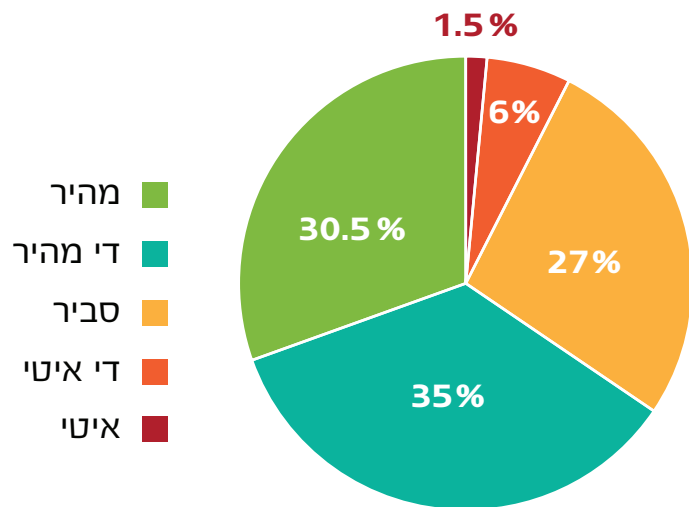

רוב מוחלט מבין משתתפי הסקר שולטים ברמה טובה בערבית. השליטה בעברית בינונית, ובאנגלית - טובה עוד פחות.

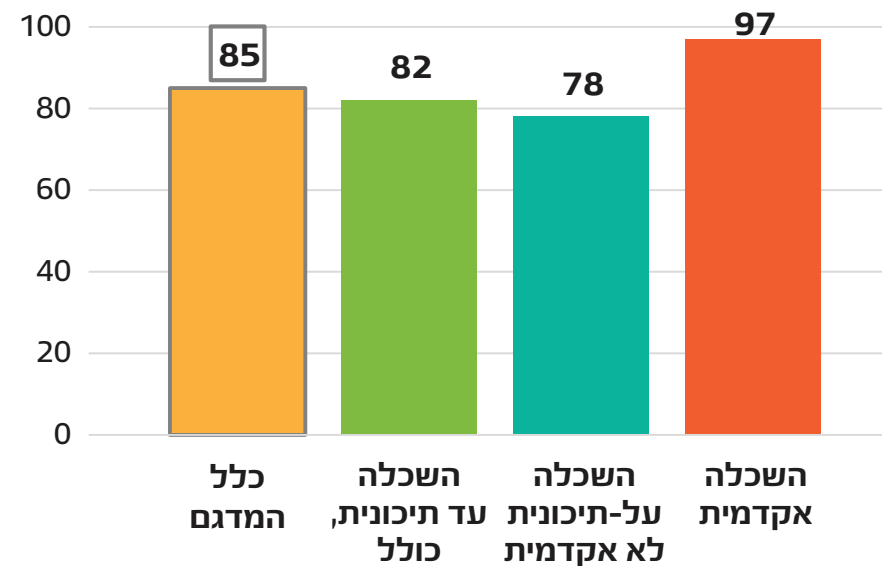
השכלה			גיל				מין		
השכלה השכלה אקדמית	השכלה עד תיכונית, על-תיכונית לא אקדמית	השכלה עד תיכונית, כולל	46+	30-45	20-29	מתחת ל-20	נשים	גברים	
82.5	83	65	77	76	72	50	63	80	עברית - דיבור
84	87	68	71	73	74	67	70	76	עברית - קריאה
84	83	63	62.5	69	69	69	65	73	עברית - כתיבה
44	17	19	6	16	30	31	25	22	אנגלית - דיבור
63.5	35	32	17	21	46	53	41	33	אנגלית - קריאה
49	22	23.5	6	19	32	47	30	26	אנגלית - כתיבה

אנגלית - שליטת המבוגרים ואלה שהשכלתם תיכונית ומטה נמוכה מאוד. רמתם של האקדמאים והצעירים בשתי השפות - הטובה ביותר.

מה מהירות האינטרנט בביתך? (מבין אלו שיש להם מחשב עם אינטרנט בבית, %)

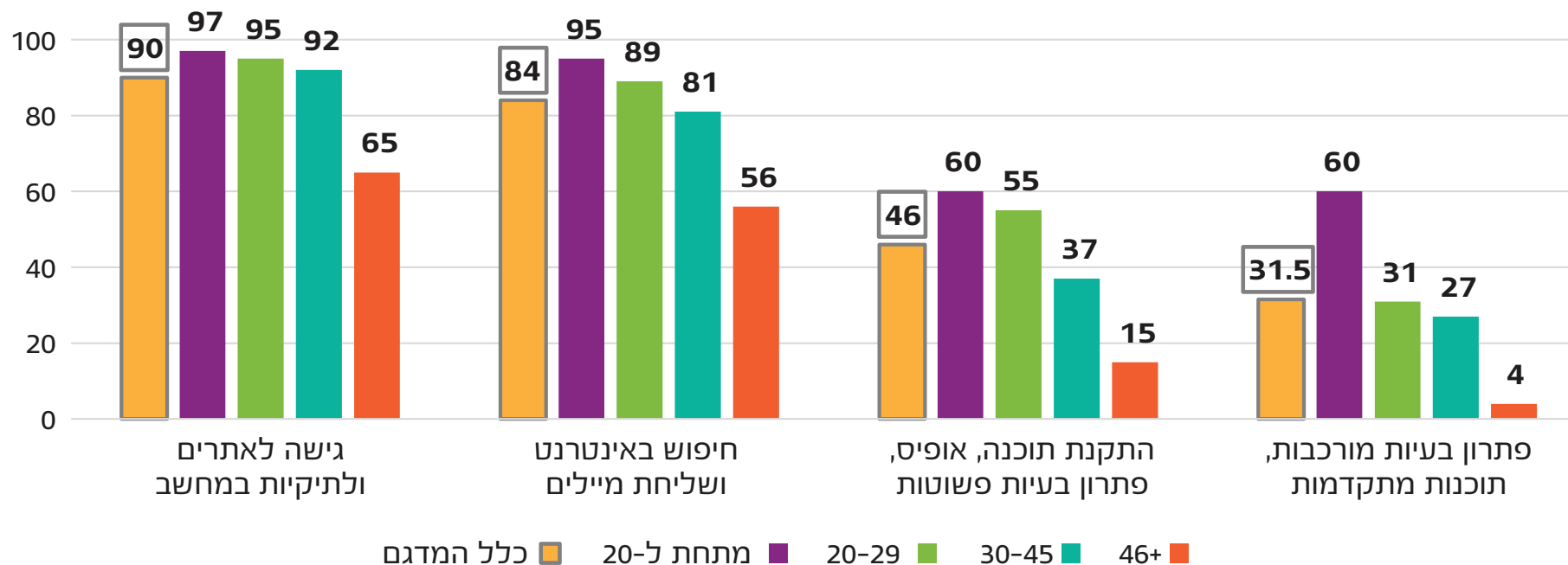

יש מחשב עם חיבור אינטרנט בביתם (המשיבים "כן", %)

לרוב מכריע יש אינטרנט בבית. כשני שליש מציינים כי הגלישה מהירה.

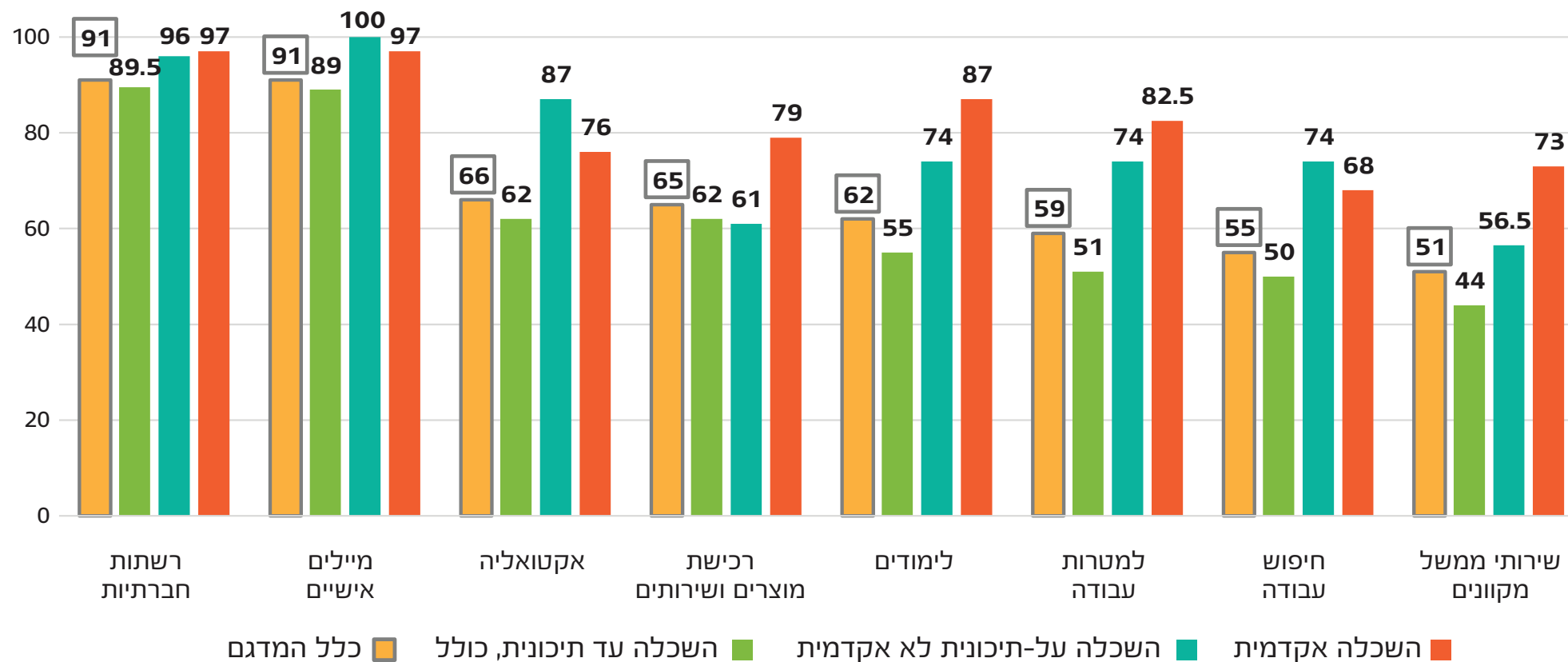
באילו מהמיומנויות הדיגיטליות הבאות את/ה שולט/ת? (כלל המדגם, דיווח עצמי, פילוח לפי גיל, %)

ניכרים הבדלים דוריים גדולים בשליטה באינטרנט.

הרוב המוחלט של הנוסקרים מדווח על מיומנות בחיפוש באינטרנט, שליחת מיילים וגישה לאתרים. בפתרון בעיות פשוטות השליטה בינונית ובעיות מורכבות - מועטה.

עבור אילו מהנושאים הבאים את/ה עושה שימוש באינטרנט? (כלל המדגם, דיווח עצמי, פילוח לפי השכלה, %)

שימוש באינטרנט בקרב כל רמות ההשכלה לצרכים אישיים (רשתות חברתיות ומיילים) גבוה מאד. במבט על שימוש למטרות לימודים ועבודה ניכר פער על פי רמות השכלה.

פרק איכותני

מניעים כלכליים

משכורת, יציבות וביטחון כלכליים ותעסוקתיים, רצון "להתפרנס בכבוד".

מניעים אישיים/ פסיכולוגיים

להתפתח ברמה האישית והמקצועית, לנצל את הזמן לעשייה משמעותית, סיפוק אישי, תחושת הגשמה עצמית ומקצועית, מימוש עצמי, עיצוב האישיות (הגברת ביטחון עצמי, קבלת החלטות מושכלות יותר, קביעת סדרי עדיפויות).

מניעים חברתיים

לעזור לאנשים, לעשות טוב למען הקהילה.

”הסכום משתנה לפי הגיל, לפעמים רואים צעירות שרק רוצות לעבוד, ומוכנות לקבל על עצמן אפילו סכומים זעומים של 2000 ש”ח בחודש, שזה לא חוקי... כאן יש חשיבות רבה למודעות, לכל נושא מיצוי הזכויות... ככל שמתבגרים מתחילים להרגיש יותר בנוח לדרוש סכומים גבוהים יותר, זה תלוי ניסיון וותק, השכלה ועוד...”

תנאי עבודה מתאימים:

עבודה המתאימה להורים (אמא או אבא) מבחינת מרחק מהבית, ניידות, גני ילדים קרובים וברי השגה (לעיתים חלק נכבד משכר האישה משולם לגן הילדים).

סוגיית השכר הנמוך

מהמינימום הקבוע בחוק מעסיקה את בני הדור הצעיר. צעיקר בקרב צעירות שיוצאות לעבוד בפעם הראשונה קיימת מודעות לתנאים נצלניים בתעסוקה.

עבודה המספקת שכר

ותגמול כלכלי המאפשרים רמת חיים טובה, פרנסה התואמת את צרכי המשפחה וחיסכון למטרות עתידיות כגון לימודים על תיכונים של הילדים.

”כשבנאדם בא לעבוד, לפני שהוא חושב עד כמה העבודה הזו עוזרת לאחרים או טובה לאחרים, הוא מחפש תחילה להשיג הלחם והחמאה (הפרנסה), להשיג את מה שנחוץ לו... אחרי זה הוא יכול לחשוב על רמת העבודה שהוא עושה [...] האם העבודה הזו מועילה, לא מועילה, האם הוא מפיק ויוצר, האם מגשים את עצמו.”

”תעסוקה שהאדם אוהב לעשות, שיש לו תשוקה אליה, שעות מתאימות לי כאמא [...] ככל שהעבודה קרובה יותר לבית כך עדיף, שכר מתגמל, ששווה לצאת בשבילו מהבית... הסכום תלוי בגיל האדם, צעירים ידרשו סכום נמוך יותר, לי כאמא... לא פחות מעשרת אלפים שקלים למשרת שכירה.”

תחומי תעסוקה המייצרים
תחושה של משמעות, של
עשייה ותרומה חברתית
וסיפוק והנאה אישיים.

התאמה בין אופי המשרה למאפיינים
האישיים והתעסוקתיים של
האנשים; עבודה שממצה את
הכישורים, שמציבה אתגרים ומעודדת
התפתחות אישית ומקצועית, מתאימה
מבחינת מסגרת עבודה (גמישות
וניידות אל מול נייחות ותנאים קשיחים).

”לי חשובה החופשיות בעבודה, אני לא איש של
שגרה... של לצאת בשעה שמונה בבוקר ולחזור
הביתה בארבע אחה”צ, החופשיות, הנוחות,
האווירה בעבודה כל אלה מאוד חשובים לי...
לאהוב את מה שאתה עושה ולהנות ממנו, זה
הכי חשוב לדעתי, כמובן בנוסף לתגמול הכלכלי.”

”המקצוע הוא חליפה, לכל אדם יש חליפה/ מקצוע שמתאים לו.
לי חשוב שהעבודה תאפשר לי להשתמש או למצות את
הכישורים שלי, שתאתגר אותי ותאפשר לצאת מאזור הנוחות,
חדשנות ומקצועיות ולמידה עצמית, כך אפשר להתקדם יותר
ולתת יותר מעצמי, חשובה לי גם המשכורת המותאמת.”

ראיון העבודה הוא החסם הגדול ביותר, גם כי הם לא בקיאים בשפה, לדעתי הם לומדים אותה לא נכון אפילו בבתי הספר התיכונים, המורים מלמדים לא נכון, אין שיח... הם מסיימים י"ב עם ציון 90 בבגרות בשפה העברית, יוצאים לחדרה או תל אביב, או נכנסים לאוניברסיטה, ולא מצליחים לדבר עברית."

-
רמת עברית נמוכה בקרב צעירים ערבים.
-
העדר השכלה אקדמית.
-
העדר יכולת שיווק עצמי בכלל ובראיון העבודה.

היכולת לשיווק עצמי והביטחון העצמי, לפעמים אפילו אדם שיש לו את כל הדרישות והכישורים המתאימים לעבודה, אין את היכולת להביא את האפשרויות הנכונות עבורו... כל עולם ההכנה לעולם העבודה, הכנה לראיונות העבודה והעברית התעסוקתית חשובים מאוד."

לי אישית אין תואר אקדמי, וזה אחד החסמים שהיו לי מול מקום העבודה לקבל משכורת טובה. היום רוב מקומות העבודה מחפשים השכלה אקדמית, לפחות תואר ראשון, לפעמים מתעלמים מכל הניסיון התעסוקתי ומסתכלים על זה שאין לך השכלה אקדמית."

נטייה לעודד את הצעירים להתנסות ולהשתלב **במספר מצומצם של מקצועות** כגון רפואה, עריכת דין או הנדסה ומחסור בחשיפה למגוון אפשרויות ומקצועות רחב יותר.

העדר תחושת קבלה או הערכה בסביבות העבודה השונות.

התפיסה שלנו של איך תופסים אותי בסביבתי הקרובה אם אני יוצאת לעבודה... וגם הסביבה אליה אנחנו יוצאים, כשאני רואה שמקבלים אותי בסביבה החדשה אני אמשך ללכת לעבודה ואתמיד בה. אם אני רואה שלא מעריכים אותי, ובמיוחד אם אין את הביטחון העצמי הנחוץ, מאוד משפיע על היכולת להמשיך בעבודה."

הרבה הורים מתערבים במקצוע אותו ילמדו ילדיהם, הם רוצים את התואר בשביל עצמם, רוצים להיות הורי הרופא, או הורי עורך הדין... הבת שלי סיימה בגרות עם ממוצע 112 והיא בחרה ללמוד קונדיטוריה, היא הלכה למקצוע שהיא אוהבת, חמדאללה היא מוכשרת בו וממשיכה ומתמקצעת... חסר לנו הכוון תעסוקתי שהוא לא סטנדרט, כולם הולכים לרפואה, עריכת דין, הנדסה, כמה מקצועות שהן 'תואר של אבא'... הלוואי שתהיה חשיפה לעוד מקצועות... כבר לא רואים אנשים שהולכים לנגרות, למרות שנגרות היום היא לא מקצוע ידני בלבד, אלא משלב טכנולוגיה ומכונות כמו לייזר ו-CNC למשל."

תפיסות המשפחה הקרובה והשפעת ההורים על קבלת ההחלטות המקצועיות של ילדיהם:

- המשפחה דואגת וחוששת מעבודה או לימודים רחוקים מהבית (במיוחד בגילאים הצעירים) אבל צעירים ובפרט צעירות מתקשים למצוא עבודות איכותיות קרוב לעיר מגוריהם.
- אם המשפחה רואה בהשכלה ובעבודה ערך עליון, עידוד המשפחה מסייע להקניית השכלה והשתלבות בשוק העבודה גם במידה וישנם חסמים.

לעיתים יש חסם שההורים חוששים מזה שילדיהם, ובמיוחד הבנות, יסעו רחוק מהבית כדי לעבוד... במיוחד בגילאים צעירים... למרות שהתופעה עדיין נמצאת, לעיתים בגלל מנהגים ונורמות חברתיות ולעיתים בגלל דת, הדור של היום שונה... ההורים רואים שככה החיים היום, כולם יוצאים ללימודים ולעבודה."

במשפחה שלי ערך העבודה והלימודים היו מאוד חשובים, ובקרב בנות אפילו יותר, ההורים שלי עודדו את כולנו ללמוד ולעבוד ובמיוחד את הבנות... הם גם עודדו אותנו לנסוע לצורך כך אם צריך."

- השקעה בהקמת מעונות יום לגיל הרך (לידה עד גיל 3). פרסום דרך מרכזי ריאן ושירותי הרווחה על תנאי הסבסוד המגיעים לאמהות עובדות מהחברה הערבית.

- חשיפה כבר מהתיכונים למגוון רחב של מקצועות שיש ויהיה להם ביקוש בשוק העבודה - לא רק לאקדמאיים ב-STEM, אלא לימודי הנדסאות והכשרות מקצועיות במקצוע שבו יש אחר כך ביקוש בשוק העבודה.

- במידת האפשר, מעורבות של הרשות המקומית במציאת מעסיקים גדולים מהאזור שיהיו מעוניינים לקדם הכשרות לתושבי ערערה.

● על מנת להקטין את שיעורי האבטלה בקרב בעלי ההשכלה התיכונית והעל תיכונית, יש לתת מענה בדמות הכוון להכשרות מקצועיות ולימודי הנדסאות. מומלץ להפנות את האנשים לעשות שימוש באתר עבודאטה החדש של זרוע העבודה.

● כ-45% מהעובדים היו מעוניינים לרכוש מיומנויות חדשות. כלומר - גם בקרב אוכלוסיית העובדים יש מקום לשיפור המיומנויות ויש לספק הכוון מותאם גם להם.

● מצב התחבורה הציבורית הפנימית ירוד - כמעט כל מי שעובד בתוך ערערה מגיע ברכב פרטי (שני שלישי) או באופניים (כ-30%). יש לחשוב על תגבור התחבורה הציבורית והתאמתה לאזורי המסחר והתעסוקה.

● גם השימוש בתחבורה ציבורית על ידי העובדים מחוץ לעיר נמוך (17%). מומלץ לקיים סקר ייעודי כדי להתאים את קווי התחבורה הציבורית הבינעירונית ליעדים ולשעות השימוש העיקריים.

מתן הכשרות לכישורים רכים:

1. שפה - עברית עבור עובדים/מובטלים אשר יש להניח כי ישתלבו בתעסוקה שלא מצריכה אנגלית.
2. אנגלית עבור עובדים/מובטלים שיש להניח כי יידרשו לרמה מינימלית של אנגלית (רק 44% מבעלי תואר אקדמי מדווחים שיודעים לדבר אנגלית ברמה טובה ומעלה וכיום ידיעת השפה האנגלית נדרשת כמעט בכל משרה "אקדמית").
3. הכנה לעולם העבודה - קורסים לכתיבת קו"ח, לראיונות עבודה ולהצגה בפני קהל.

ביצוע קורסים לאוריינות דיגיטלית בסיסית עבור האוכלוסייה המבוגרת - בדגש על שירותי ממשל מקוונים.

